

i sit Syn paa de økonomiske Forhold, men han har utvivlsomt Ret i, at vi staa i en stærkt stigende Opgangsperiode, altsaa gaa gode Tider i Møde, og Følgen deraf forekommer mig ogsaa at være den, at man finansielt tager Hensyn dertil, og at man ikke behøver at være bange for at beregne det Beløb, som skal tilvejebringes ved de nye Skatter, saa knapt som muligt, ligesom det ogsaa paa den anden Side burde være først og fremmest en demokratisk Pligt at sørge for at vise den tilbørlige Knaphed. Den højtærede Finansminister synes, siden han i sin Tid udmaalede de daarlige Tider, men dog begik sin berømte 7 Mill. Kr.s Fejltagelse i Retning af at undervurdere disse Tidens Virkninger, at være bleven saa bange, at han nu er uhyre ængstelig for at overvurdere de gode Tider, men det, vi i det hele taget burde komme ind paa, er en Vurdering ikke alene af, hvad det foregaaende eller det nærmest foregaaende Aar har bragt, men ogsaa af, hvilken Bevægelse der er i det økonomiske Liv i det Øjeblik, vi lovgive. Der er ingen Tvivl om, at Bevægelsen, bortset fra alle Beregninger støttede paa Fortidens Erfaringer, gaar i Retning af, at Statens Indtægter ville flyde rigeligere og som Følge deraf de nye Skatter kunne udmaales knappere. Den ærede sidste Taler pegede med fuldkommen Ret paa, at navnlig Jernbaneindtægterne sikkert ville vise sig meget lovende i saa Henseende, og dette er overordentlig betegnende, idet dette netop nøje hænger sammen med den stigende Trafik, den stigende Omsætning og den gennemgaaende Bedring i Forretningslivet.

Under saadanne Forhold bliver i det hele taget Spørgsmaalet: Skulle vi nu kile løs paa disse direkte Skatter, disse personlige Skatter, paa de saakaldte Indkomst- og Formueskatter, eller skulle vi ikke meget snarere, naar vi i det hele taget skulle have nye Skatter, som vi altsaa ikke helt kunne undgaa, udelukkende eller dog væsentligst tage dem som indirekte Skatter? Her er det, jeg endnu en Gang vil tillade mig at pege paa, at indirekte Skatter altid have det Fortrin, at Forretningslivet overfor dem kan vise hele sin Smidighed, overfor dem kan det praktiske Forretningsliv forandre sig, strække sig efter det hele og trække sig til Rette, medens derimod de direkte Skatter have hele den Brutalitet, som enhver direkte Henvendelse og Stikken Haanden ned i Lommen i og for sig altid har: det er ikke muligt at foretage nogen Afværgen. Lad mig tillade mig i dette Øjeblik at pege paa et

Moment, som har stor aktuel Betydning, nemlig dette, at man fra alle Sider netop i disse Dage taler og i de sidste Maaneder har talt om Nødvendigheden af, at der her i Landet sker større Kapitaldannelse, større Kapitalopsamling. Nuvel, overfor disse Bestræbelser, som alle ere enige om, som alle Finansmænd og alle Bankmænd ere enige om at anse for i allerhøjeste Grad nødvendige, er det dog saa sin egen Sag samtidig at skulle skride til en hvilken som helst Forhøjelse af Formueskatten. Det, man skulde gøre her i Landet, var meget snarere at sætte Præmie paa Formuedannelsen, ikke at sætte Bøde for Formuedannelsen. Overhovedet er det betegnende, at de Nationer, der virkelig ere i Besiddelse af Rigdomme, ikke kende til Formueskatten. Det gælder i Frankrig, det rigeste Land, der altid har værget sig mod, at man indførte endogsaa en Indkomstskat, og det praktiske England falder det ikke andet ind end at holde sig til Indkomstskatten. De Lande, der ere forarmede eller ere i Færd med at forarmes, have Formueskat; de rige Lande skulle nok vogte sig for at øse paa denne Maade af selve den Kilde, hvoraf Indtægten skal rinde.

Det er den ene Side af Sagen. Den anden Side er den, at skal der overhovedet bevilges Regeringen saa mange Skatter, som der nu er Tale om, maa den bindende Forudsætning være den, at der saa samtidig ogsaa virkelig tilvejebringes Balance i den Forstand, at vore Laaneforhold komme i Orden. Jeg ved ikke, hvilke ildesindede Mennesker der har udspreddet det Rygte, at nu skulde der være Tale om en Fornyelse af de Veksellaan, hvorpaa den danske Stat kun alt for længe har redet. Jeg synes, det maatte være en nødvendig Betingelse for, at man nu kunde skride til Konsolidering af Statens Udgifts- og Indtægtsforhold, med andre Ord Tilvejebringelse af den fuldt ud nøjagtige Balance, at da ogsaa den Opgørelse med Fortidens Synder, som hedder Tilvejebringelsen af et fast Laan, nu endelig skete. Jeg ved meget vel, at det ikke vil ske eller kan ske i dette Øjeblik paa særdeles billige Vilkaar. I saa Henseende har den højtærede Finansminister troligt forpasset Tidspunkt efter Tidspunkt. Men det faar nu være; thi det, det kommer an paa, er langt mere, at vi faa faste Forhold, end at vi komme til at give en Smule mere i Rente. Det at have fast Bund under Fødderne navnlig i de vanskelige internationale Tider, vi gaa i Møde, er af en saadan